

ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ЯК ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНЯ ОХОПЛЕННЯ НАСЕЛЕННЯ БАЗОВИМИ ФІНАНСОВИМИ ПОСЛУГАМИ

Доступність базових фінансових послуг для населення є важливим індикатором розвиненості фінансового сектору України. Проблема фінансової інклюзивності що характеризує рівень охоплення населення базовими фінансовими послугами, набуває для України особливого значення. Словник Longman тлумачить англійське слово «inclusive» як таке, що включає «широку різноманітність людей». Тому фінансова інклюзивність має максимально враховувати інтереси всіх громадян України стосовно забезпечення для них доступу до базових фінансових послуг.

Індикатори фінансової інклюзивності характеризують рівень охоплення дорослого населення базовими фінансовими послугами, до яких, за підходами Світового банку, віднесено такі: грошові перекази та платежі, послуги із заощадження, послуги з кредитування, страхові послуги. На думку С.В. Науменкової, існуючі цінові та нецінові бар'єри гальмують розбудову фінансового сектору України за принципами відповідального фінансування [1, с. 31]. В цілому у світі частка дорослого населення з доступом до послуг банків (The Banked) становить 40 %; частка дорослого населення з доступом до послуг інших офіційних посередників (Formal Other) – 20%; неофіційне обслуговування (Informally Served) – 20 %; поза межами обслуговування – 20% [2].

Вирішення цих питань безпосередньо пов'язано з вирішенням двох взаємозалежних проблем, по-перше, розширення сфери комунікацій фінансових установ з широким спектром фінансових послуг з метою підвищення відкритості, доступності і прозорості. По-друге, підвищення рівня фінансової освіти та фінансової грамотності населення [3, с. 134].

Стратегія розвитку фінансових послуг має ґрунтуватися на поліпшенні якості фінансових послуг для споживачів, які вже мають до них доступ, та розширення надання базових фінансових послуг тій частині населення, яка немає доступу до неї взагалі. Підвищення рівня фінансової інклюзивності спрямоване на формування системи захисту прав споживачів фінансових послуг, котра сприятиме фінансовій стабільності та зростанню добробуту громадян, стане доступною і зрозумілою для них, забезпечуватиме належну

якість надання фінансових послуг, запобігатиме застосуванню дискримінаційної щодо споживачів практики роботи фінансових установ.

Список використаних джерел

1. Науменкова С.В. Фінансова інклюзивність та проблеми забезпечення доступу населення до базових фінансових послуг в Україні // Вісник Національного банку України. – 2014. – С. 31-37.

2. Chidzero A., Ellis K., Kumar A. Indicators of access to finance through household level surveys: comparisons of data from six countries. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// worldbank.org](http://worldbank.org).

3. Науменкова С.В. Роль коммуникаций банков в защите прав потребителей банковских услуг. / С.В. Науменкова, В.И. Мищенко // Социальная экономика. – 2014. – № 1-2. – С.134-140.